

MIRCEA VASILESCU

Facultatea de Litere, Universitatea București, str. Edgar Quinet nr. 7, București

e-mail: mircea.vasilescu@litere.unibuc.ro

- Născut pe 19 iulie 1960, Ploiești

- STUDII

- Facultatea de Limba și Literatura Română, Universitatea București, promoția 1984

- Doctor în filologie (1999), cu teza *Formarea sistemului de receptare în literatura română veche și modernă* (conducător științific – prof. dr. Paul Cornea)

- Abilitare în domeniul FILOLOGIE (2020)

- FUNCȚII DEȚINUTE

În prezent – pensionar, profesor emerit la Departamentul de Studii Literare, Facultatea de Litere a Universității din București; **2017-2025** – Directorul Departamentului de Studii Literare; **2004-2015** – conferențiar la Departamentul de Studii Literare, Facultatea de Litere a Universității din București; Directorul Departamentului de Studii Literare (2011-2015); **1991-2003** – asistent, apoi lector la catedra de Istoria literaturii române, Facultatea de Litere, Universitatea din București; **1988-1991** – filolog la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu“ din București; redactor la *Revista de Istorie și Teorie Literară*; **1984-1988** – profesor de limba și literatura română la Școala generală Breaza, jud. Prahova.

- EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ

Activitate didactică: cursuri și ateliere în cadrul programului de master *Teoria și practica editării* („Introducere în sistemul mass-media”, „Presa culturală”, “Politici culturale și legislație în domeniul editorial”). Profesor invitat la Universitatea „La Sapienza” din Roma (1994-1997), Universitatea din Antwerpen (2000), Universitatea din Viena (2003). Inițiator și coordonator al programelor de master „Teoria și practica editării” și “Studii literare” la Facultatea de Litere, Universitatea București; lector de limba și literatura română la Universitatea „La Sapienza” din Roma (1994-1997); *visiting professor* la Universitatea din Viena (martie-iulie 2003).

Alte activități: **1998-2015** - redactor-șef al revistei *Dilema* (din 2003, *Dilema veche*); **2006-2012** – senior editor al revistei *Dilemateca*; **2008-2012** - membru în *Editorial Board*, Eurozine (www.eurozine.com).

Abilitare pentru coordonarea lucrărilor de doctorat: **2020**; afiliat la Școala Doctorală Litere a Facultății de Litere, Universitatea din București.

Burse, proiecte de cercetare

Bursier al Colegiului „Noua Europă”, cu proiectul *Discursul antioccidental în presa română comunistă și postcomunistă* (2001-2002);

NEC-Link, Colegiul „Noua Europă”, director de proiect: *Romanian Cultural Identity Discourse. From the In-between-the-Wars to the After-War Period*, cu conf. dr. Sanda Cordoș, UBB Cluj (2005-2006);

NEC-Link, Colegiul “Noua Europă”, director de proiect: *Identité européenne et spécifique national dans la presse culturelle roumaine de l’entre-deux guerres* (2008).

Colocvii, simpozioane, conferințe (selectiv)

1. *Formarea publicului și a practicilor de lectură în secolul al XIX-lea*, „Geografia e storia della civiltà letteraria rumena”, Universitatea „La Sapienza” din Roma, 15-17.11.2001.

2. *Lecture, écriture et longue durée dans la culture roumaine*, „Centenar Braudel”, Iași, Centrul Cultural Francez, 24-27.06.2002.

3. *“Noi, voi, egli: forme del dialogo e identità democratica nella stampa rumena postcomunista*, Congresul IADA (International Association for Dialogue Analysis), Salzburg, 24-27.04.2003.

4. *Normality or Normalities? From One Transition to the Next*, conferința de deschidere, 20th European Meeting of Cultural Journals, Sibiu, 21-24.09.2007.

5. *Repenser le nationalisme*, “National Literatures in the Age of Globalization. The Issue of the Canon”, 31.10-1.11.2008, Facultatea de Litere, Universitatea București.

6. *European histories, Romanian fairytales. The Securitate archives and the public debate that never was*, „European histories”, the 22nd European Meeting of Cultural Journals, Vilnius, 3.05.2009.

7. *Cum poate fi cineva european? Literatură și identitate culturală în modernitatea europeană*, Facultatea de Litere, Universitatea din București, 2-3.03.2012: membru în comitetul științific.

8. *Canonul literar european din perspectivă interdisciplinară – litere, filosofie, istorie*, Conferința proiectului ELiCa, Centrul „Tudor Vianu”, Universitatea din București, 20-22.04.2012.

9. *The Traveller’s Eye: Narrating Dis/Location in 20th Century Travel Literature*, Conferința proiectului MARIS, Centrul „Tudor Vianu”, Universitatea din București, 24-26.10.2013.

10. *Social media and cultural magazines*, „Law and Border. House Search in Fortress Europe”, conferința europeană a revistelor culturale Eurozine, Conversano, 3-6.10.2014.

11. *Intellectuels et médias dans la Roumanie postcommuniste. Débats et instruments d'analyse*, Conferința proiectului MARIS, Centrul „Tudor Vianu”, Universitatea București: „Localizing Theory. Schools of Thought and Policies of Knowledge in Contemporary Literary Studies”, 3-4.04.2015.
12. *Succès, provocation ou malentendu? La réception d'un livre de Mircea Cărtărescu dans les médias roumains*, Conferința „Normes et transgressions” (keynote speaker), Universitatea din Sofia, 20-22.11.2015.
13. *From “Elites” to “Public Intellectuals”. How to fit into the network society without collateral damage*, Conferința „Perspectives in the Humanities and Social Sciences : Figures of Migration”, 3rd Edition, 19-20 May 2016, Universitatea din Iași, Romania.
14. *Langage et nation: qu'est-ce que la littérature peut faire. Le cas de Mircea Cărtărescu*, „XXI Congress of the ICLA”, 21-27 iulie 2016, Viena.
15. *Public intellectuals, ethics and emotions in postcommunist societies. The Romanian Case*, „International Ethics Summit 2016. Morality in the Global Era: Theory, Policy and Praxis”, Texas A&M University, Doha, 3-5 decembrie 2016
16. *Cultură sau culturi? Despre ce vorbim când nu ne înțelegem*, conferință la Facultatea de Litere, Universitatea „Ovidius” din Constanța, 24 mai 2017
17. *Roumanie. 30 ans sans communisme*, Nisa, Centre Culturel Auguste Escoffier, Villeneuve-Loubet, 23 martie 2019
18. *Cultură națională sau cultură europeană?*, Festivalul de științe umaniste, Arad, 4-5 aprilie 2019
19. *„Iubirea (de cultură) se cere păzită...”*. Despre instituțiile culturale românești, Universitatea „Ovidius” Constanța, 24 mai 2019.

Afilieri

Membru în Consiliul Științific al Institutului Național de Cercetare și Formare Culturală (din 2021);
membru în Uniunea Scriitorilor din România (din 2020)

Premii, distincții: *Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques* (2004); *Cavaliere dell'Ordine „Stella della Solidarietà Italiana”* (2004).

Premiul „Jurnalistic european al anului” acordat de Institutul European din România (2009).

Premiul special FFFF pentru Consecvență și Decență, Superscrieri, 2015.

LISTĂ DE LUCRĂRI PUBLICATE

Mircea Vasilescu

Publicații științifice

a. Cărți

1. *Șerban Cioculescu interpretat de...*, prefață (29 p.), antologie și aparat critic de Mircea Vasilescu, București, Editura Eminescu, colecția „Biblioteca critică”, 1987, 270 p.
2. Lucian Blaga, *Luntrea lui Caron*, roman. Ediție îngrijită și stabilirea textului de Dorli Blaga și Mircea Vasilescu. Postfață de Mircea Vasilescu (16 p.), București, Editura Humanitas, 1990.
3. *Limba română*, manual pentru clasa a VI-a, București, Editura ALL, 1998 (în colaborare cu Andra Vasilescu și Adela Rogojinaru).
4. *Cercetarea literară azi. Studii în onoarea profesorului Paul Cornea*, antologie coordonată în colaborare cu Liviu Papadima, Iași, Editura Polirom, 2000, 370 p.
5. „*Iubite cetitoriiule...*”. *Lectură, public și comunicare în cultura română veche*, București, Editura Paralela 45, 2001, 190 p. (teza de doctorat), ISBN 973-593-474-4
6. *Cultura română pe înțelesul patrioților*, București, Editura Humanitas, 2018, 978-973-50-6272-9 008

Publicistică

Volume personale

Mass-comédia. Situații și moravuri ale presei de tranziție, București, Editura Curtea Veche, 2001 (culegere de articole apărute în revista *Dilema*), 194 p.

Europa dumitale. Dus-întors între „noi” și „ei”, Iași, Editura Polirom, 2007

Eurotextes. Le continent qui nous sépare, Geneva, MetisPresses, 2010.

Antologii

Intellectualul român față cu inacțiunea. În jurul unei scrisori de G. M. Tamás, București, Editura Curtea Veche, 2002 (coordonator; antologie de articole apărute în revista *Dilema*, postfață de Adrian Cioroianu), 156 p.

Vorba rămâne. Douăzeci de conversații pe Divanul Dilemei vechi, ediție și prefață, Editura Adevărul Holding, 2018.

Participări la volume colective

Nașterea lecturii moderne în cultura română, în Cercetarea literară azi. Studii dedicate profesorului Paul Cornea, Iași, Polirom, 2000, pp. 55-63

Literatura română. Dicționar de opere, coordonator Mircea Anghelescu, București-Chișinău, Editura Litera Internațional, 2003.

Mass medien und Demokratisierung, in Rumänien. Raum und Bevölkerung, Geschichte und Geschichtsbilder, Kultur, Gesellschaft und Politik heute, Wirtschaft, Recht und Verfassung, historische Regionen, [ed. Thede Kahl, Michael Metzeltin, Mihai-Răzvan Ungureanu], Lit Verlag, Wien, 2006

Lecture, écriture et longue durée dans la culture roumaine, în Fernand Braudel, la nouvelle histoire et les Annales en Roumanie: Interférences historiographiques franco-roumaines. Études réunies par Alexandru-Florin Platon et Toader Nicoara, Cluj, Editura Accent, 2009, ISBN 978-973-8915-81-7

Cultură, „subcultură” și mass-media. O dezbatere imprecisă în România postcomunistă, în Oana Fotache, Magda Răduță, Adrian Tudurachi (editori), *Dus-întors. Rute ale teoriei literare în postmodernitate*, e-book, Editura Humanitas, 2016, ISBN 978-973-50-5373-4

Ideea de Europa în discursul public postcomunist. Cazul intelectualilor români, în Valentin Naumescu (ed.), *România, marile puteri și ordinea europeană (1918-2018)*, Editura Polirom, 2018, pp. 263-277, ISBN: 978-973-46-7184-7

Imported Traditions. Negotiating European and American Models in Romanian Literary Studies, în Mohanalakshmi Rajakumar (ed.), *Western Higher Education in Global Contexts*, Rowman & Littlefield, 2019, pp. 23-36 (în colaborare cu Oana Fotache-Dubălaru)

b. Studii în reviste de specialitate, antologii și volume colective

1. *Dramaturgia lui Ion Heliade Rădulescu - expresie a ideologiei sale*, în „Revista de istorie și teorie literară”, nr. 4, 1982.
2. *Structura comunicării narative*, în „Limbă și literatură”, vol. 3, 1983.
3. *Elocvența titlurilor. O cercetare asupra poeziei românești contemporane*, în „Limbă și literatură”, vol. 1, 1984.
4. *Vladimir Streinu sau discurs împotriva metodei*, în „Caiete critice”, nr. 3-4, 1984.
5. *Șerban Cioculescu în fața criticii de azi*, în „Revista de istorie și teorie literară”, nr. 1, 1986.
6. *Epicul disimulat*, în „Revista de istorie și teorie literară”, nr. 3-4, 1987.
7. *Structura nuvelei „Alexandru Lăpușneanu”*, în „Limba și literatura română”, nr. 3, 1988.

8. *Urmuz: avers și revers*, în „Revista de istorie și teorie literară“, nr. 1-2, 1988.
9. *Cum este receptată literatura franceză în România?*, în „Revista de istorie și teorie literară“, nr. 3-4, 1988.
10. *Descrierea științifică și descrierea literară*, în „Limba și literatura română“, nr. 2, 1989.
11. *Narator, realitate, cititor*, în „România literară“, nr. 39, 1989.
12. *Eminescu și lectura prozei*, în „Memoriile Secției de Filologie și Literatură“, seria IV, tomul XI, 1989.
13. *Le symbolisme roumain*, în „Synthesis“, XVI, 1989.
14. *Stereotipii de lectură în predosloviile cărților vechi*, în „Analele Universității București. Limba și literatura română“, anii XLI-XLII, 1992-1993 (capitol din teza de doctorat).
15. *Forme ale cărții și stereotipii de lectură în cultura română veche*, în „Limba și literatură“, vol. I, 1998 (capitol din teza de doctorat).
16. *Un scriitor nedreptățit: copistul*, în „Transilvania“, anul XXVIII (CIV), nr. 1-2-3, 1998 (capitol din teza de doctorat).
17. *Intellectualii din toate țările, nu intrați în panică*, în „Lettre Internationale“, nr. 31, toamna 1999.
18. *Global și local: sinteză sau contradicție?*, în „Lettre Internationale“, nr. 32, iarna 1999-2000.
19. *Natură vie cu Zid*, în „Lettre Internationale“, nr. 35, toamna 2000.
20. *Extremismul de larg consum*, în „Lettre Internationale“, nr. 38, vara 2001.
21. *Ce au intelectualii cu Berlusconi*, în „Lettre Internationale“, nr. 39, toamna 2001.
22. *Discursul antioccidental*, în „Lettre Internationale“, nr. 40, iarna 2001-2002
23. *Europa marilor sondaje și a multelor culturi*, în „Lettre Internationale“, nr. 41, primăvara 2002
24. *La scoperta delle libertà di lettura o ciò che era il libro nella “copisteria dei pașoptiști”*, în „România Orientale“, XIII, 2000, Bagatto Libri, Roma
25. *Închideți, din când în când, televizorul*, în „Lettre Internationale“, nr. 43, toamna 2002
26. *Telespectatori din toate țările, alfabetizați-vă!*, în „Lettre Internationale“, nr. 44, iarna 2002-2003
27. *Lettura e pubblico dagli esordi all’800*, în *Geografia e storia della civiltà letteraria romena nel contesto europeo*, Edizioni Plus – Università di Pisa, Pisa, 2003.
28. *Mînia, Orgoliul, adeziunile și adversitățile*, în „Lettre Internationale“, nr. 47, toamna 2003.
29. *Le discours antioccidental dans la presse roumaine communiste et postcommuniste*, in „New Europe College Yearbook 2001-2002“, 2005, pp. 435-460.
30. *Pour une histoire du journalisme roumain moderne: idéologie et discours*, în *Transilvanian Review*, nr. 3, 2008 (în colaborare cu Ioana Bot)

31. *România europeană. Mod de întrebuințare și dozaj*, în „Lettre Internationale”, edition roumaine, nr.60/2006
32. *Trăim cu dușmanii în casă*, în “Lettre Internationale”, nr. 70, 2009
33. *European histories, Romanian fairytales The Securitate archives and the public debate that never was*, în Eurozine, 29.05.2009, <http://www.eurozine.com/articles/2009-05-29-vasilescu-en.html> (comunicare prezentată la Conferința "European histories", the 22nd European Meeting of Cultural Journals, Vilnius, 3 mai 2009)
34. *Zece viziuni despre Europa și un dram de frumusețe*, în “Lettre Internationale”, nr. 77, 2011
35. *Cât ne costă că nu citim?*, în „Orizont”, XXIX, nr. 9 (1625), septembrie 2017, pp. 16-17
36. *Rezistența prin răs și farsă. Mici victorii împotriva comunismului*, în *Orizont*, anul XXXII, nr. 6 (1658), iunie 2020, p 12.

Traduceri

a. Din limba franceză

1. François Furet, *Reflecții asupra Revoluției Franceze*, București, Editura Humanitas, 1992.
2. Michel Foucault, *Cuvintele și lucrurile*, Editura Univers, 1996 (în colaborare cu Bogdan Ghiu).
3. Michel Foucault, *Istoria nebuniei în epoca clasică*, București, Editura Humanitas, 1996, 544 p.; ediția a doua, Editura Humanitas, 2005; ediția a treia, Editura Trei, 2023
4. Jean-Robert Pitte, *Istoria sticlei de vin*, București, Baroque Books & Arts, 2017, 272 p., ISBN 978-606-8564-83-8 (în colaborare cu Cătălina Steriu)
5. Frédéric Rouvillois, *Politețea. Un dicționar nostalgic*, București, Baroque Books & Arts, 2018, 340 p., ISBN 978-606-8977-03-4 (în colaborare cu Cătălina Steriu)
6. Jean d’Ormesson, *Și voi trăi mereu*, Baroque Books & Arts, 2019, 272 p., ISBN 978-606-8977-33-1
7. Elisabeth de Feydeau, *Dicționar îndrăgostit de parfumuri*, Editura Baroque Books & Arts, 2021, 728 p., 978-606-8977-87-4

b. Din limba italiană

1. Andrea Riccardi, *Sant'Egidio, Roma și lumea*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998 (în colaborare cu Mihai Banciu).
2. *Pictura modernă*, Electa - Editura Fundației Culturale Române, 1998, 400 p.

3. Sergio Romano, *Cincizeci de ani de istorie mondială*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1999, 254 p.
4. *Pictura barocă*, Electa - Editura Fundației Culturale Române, 1999, 400 p.
5. Oscar Farinetti, *Mai întâi a fost găina... Poate*, Editura Baroque Books & Arts, 272 p., 2023, 978-630-6522-17-0
6. Costantino D'Orazio, *Arta în șase emoții*, Editura Baroque Books & Arts, 264 p., 2024, 978-630-6522-42-2
7. Elisa Motterle, *Bonton. Codul bunelor maniere contemporane*, Editura Baroque Books & Arts, 192 p., 2025, 978-630-6522-70-5

Alte articole

1998-2015, rubrică săptămînală în *Dilema* (din 2004, *Dilema veche*). Alte articole în: *Lettre Internationale* (ediția română), *Adevărul*, *Adevărul literar și artistic*, *Observator cultural*, *Dilemateca*, *Internazionale*, *Courrier International*, *VoxEurop* și altele.

6 martie 2026